

İBN HALDUN ÜNİVERSİTESİ AKADEMİK ARŞİV SİSTEMİ YÖNERGESİ

Üniversite Senatosu'nun .../.../...2017 tarih ve sayılı toplantısında kabul edilerek, .../.../2017 tarih ve sayılı Mütevelli Heyeti toplantısında onaylanmıştır.

Amaç

Madde 1- (1) İbn Haldun Üniversitesi adresli bilimsel çalışmaların ve entelektüel ürünlerin erişilebilirliğini, görünürlüğünü, kullanımını ve etkisini artırmanın usul ve esaslarını düzenleyerek daha etkin yönetilmesini sağlamak.

(2) İbn Haldun Üniversitesi bünyesinde üretilen tüm akademik çalışmaların derlenmesi, uluslararası standartlara uygun arşivlenerek bir akademik hafıza oluşturulması, korunması ve içeriğin telif haklarına uygun olarak açık erişime sunulmasını sağlamak.

(3) Atama ve yükseltmeler ile diğer kurum içi değerlendirmelerde dikkate alınan bilimsel çalışmalara erişimi kolaylaştırmak.

(4) Açık Arşivler Girişimi Üst Veri Harmanlama Protokolü standartlarına uygun bir akademik arşiv sistemi kurarak ulusal ve uluslararası harmanlama sistemlerine üst veri sağlayarak Üniversitenin ve akademik çıktılarının görünürlüğüne katkı sağlamak.

Kapsam

Madde 2- (1) İbn Haldun Üniversitesi Akademik Arşiv Sistemi'nde, üniversite mensuplarının, üniversitede çalıştıkları süre içinde gerçekleştirdikleri ve İbn Haldun Üniversitesi'nce doğrudan ya da dolaylı olarak desteklenen tüm akademik çalışmalar arşivlenir. İbn Haldun Üniversitesi Akademik Arşiv Sistemi'nin içeriği aşağıdaki materyallerden oluşur:

- a) Bilimsel dergilerde yayımlanmış makaleler.
- b) Yayımlanma aşamasında olan makaleler.
- c) Yüksek lisans ve doktora tezleri.
- ç) Bildiri ve sunumlar.
- d) Seminer metinleri.
- e) Teknik notlar.
- f) Proje çalışmaları.
- g) Kitaplar.
- h) Kitap içindeki bölümler.
- ı) Ödüllü çalışmalar.
- i) Patent belgeleri.
- j) Raporlar.
- k) Açık ders materyalleri.
- l) Afiş, video kaydı vb.

Dayanak

Madde 3- (1) Bu yönerge, 2547 sayılı Yükseköğretim Kanunu'nun 4/c, 12/c, 42/c ve 42/d maddelerine dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar

Madde 4- (1) Bu yönergede adı geçen;

a) Bilgi Merkezi: İbn Haldun Üniversitesi Bilgi Merkezi Daire Başkanlığı'nı

b) Açık Erişim: Araştırmacıların, kamu kaynakları ile üretilmiş bilimsel yayınların tam metinlerine finansal, yasal ve teknik engeller olmaksızın kamuya açık İnternet aracılığıyla ücretsiz olarak erişebilmelerini,

c) Akademik Arşiv Sistemi: İbn Haldun Üniversitesi'nin ürettiği, bilimsel çıktıların elektronik ortamda toplandığı, saklandığı, indekslendiği, uzun dönem korunduğu ve dağıtımının sağlandığı hizmetler bütünü,

ç) İbn Haldun Üniversitesi Mensubu: İbn Haldun Üniversitesi akademik ve idari personelini, doktora, yüksek lisans ve lisans öğrencilerini,

d) Arşivleme: Bir üniversite mensubunun bilimsel katkı sağladığı akademik çalışmanın İbn Haldun Üniversitesi Akademik Arşiv Sistemi'nde depolanması sürecini,

e) İvedi Arşivleme/Opsiyonel Erişim: Akademik çalışmaların hakem denetiminden geçmiş biçimlerinin ivedilikle akademik arşiv sisteminde arşivlenmesi sürecini,

f) Kişisel Arşivleme: Bir İbn Haldun Üniversitesi mensubunun bilimsel katkı sağladığı çalışmasını İbn Haldun Üniversitesi Akademik Arşiv Sistemi'nde arşivlenmesi sürecini,

g) Ambargo: Araştırma sonuçlarının belli bir süre erişime kapalı olmasını ifade eder.

Akademik Arşiv Sisteminde Yetki ve Sorumluluklar

Madde 5- (1) İbn Haldun Üniversitesi mensupları yayınlarının telif haklarını kendilerinde bırakabilir ya da yayınlarına en geniş erişim hakkı sağlayacak lisansları yayıncılara teklif edebilir.

(1) İbn Haldun Üniversitesi mensupları tüm hakemli dergi makalelerinin ve yayımlanmış konferans bildirilerinin bir kopyasını yayına kabul edilir edilmez; tezlerinin, araştırma raporlarının, çalışma belgelerinin ve akademik nitelikli diğer eserlerinin ise bir kopyasını kabul edilince veya yayımlanınca İbn Haldun Üniversitesi Akademik Arşiv Sistemi'nde arşivlemek zorundadır. Bu madde 01/04/2015'den bu yana üretilen tüm belgeler için de geçerlidir.

(2) Yayına kabul edilen hakemli dergi makaleleri ve yayımlanmış konferans bildirilerine ait üst verilerin (başlık, yazarlar, kurumsal bağlantı, makaleyi kabul eden derginin adı, vb.) İbn Haldun Üniversitesi Akademik Arşiv Sistemi'nde arşivlemek zorundadır.

(3) İbn Haldun Üniversitesi Akademik Arşiv Sistemi'nde yayınların arşivlenmesinden ve bu yayınlar için erişim koşullarının tanımlanmasından (açık erişim, ambargolu açık erişim, sınırlı erişim) ilk yazar sorumludur. Yayınların arşivlenmesi sırasında ya da mümkün olan en kısa zamanda erişime açılması zorunludur. İbn Haldun

Üniversitesi Akademik Arşiv Sistemi'nde sınırlı erişim yayınların yazarlarına kullanıcılardan gelen bireysel elektronik kopya isteklerini karşılama izni verilir. İlk yazar yayının bibliyografik verilerin kalitesinden sorumludur.

(4) 01/04/2015 tarihinden itibaren Üniversitenin resmi raporlarında (örneğin, yıllık faaliyet raporları) ve öğretim elemanlarının performanslarını ölçmek ve değerlendirmek (atama, yükseltme, araştırma destek başvuruları) amacıyla kullanılan özgeçmişlerindeki İbn Haldun Üniversitesi adresli yayınlardan sadece İbn Haldun Üniversitesi Akademik Arşiv Sistemi'nde kayıtlı olan ve yukarıdaki kurallara göre depolanan yayınlar dikkate alınır.

(5) İbn Haldun Üniversitesi mensuplarını; (a) mümkünse yayınlarının telif haklarını korumaya; (b) yayın yılına bakılmaksızın kitap, kitap bölümü, rapor, çalışma belgesi vb. gibi İbn Haldun Üniversitesi adresli tüm yayınlarını ve araştırma çıktılarını İbn Haldun Üniversitesi Kurumsal Akademik Arşivin Sistemi'nde arşivlemeye; (c) yayıncıların koşulları izin verir vermez yayınlarının tam metinlerini İbn Haldun Üniversitesi Kurumsal Akademik Arşiv Sistemi aracılığıyla erişime açmaya teşvik eder. Yayınların kurumsal akademik arşivde arşivlenmesi hiçbir şekilde yazarların yayıncı tercihini ve yayın mecrasını sınırlamaz.

(6) Öğretim elemanları yayınlarının tam metinlerini, nedenlerini (Örneğin; patent alma, ulusal güvenlik vb. gibi) belgelemek kaydıyla bir süreliğine İbn Haldun Üniversitesi Akademik Arşiv Sistemi aracılığıyla erişime açmaktan muaf tutulabilirler. Süre bittiğinde bu yayınlar otomatik olarak erişime açılır.

(7) İbn Haldun Üniversitesi kurumsal akademik arşiv sisteminde arşivlenen araştırma sonuçlarının derlenmesini, düzenlenmesini ve korunmasını güvence altına alır. Kurumsal arşivin kurulmasından ve yönetiminden İbn Haldun Üniversitesi Bilgi Merkezi Daire Başkanlığı sorumludur. Kaynakların verimli kullanılması açısından Üniversitenin diğer birimleri (Örneğin; Bilgi Teknolojileri Daire Başkanlığı, Eğitim Komisyonu vb. gibi) Bilgi Merkezi Daire Başkanlığı ile iş birliği yapar.

(8) İbn Haldun Üniversitesi, öğretim elemanlarını kamuya açık araştırma raporlarında kanıt işlevi gören ve/veya hakemli yayınlarda referans verilen tüm araştırma veri setlerini kurumsal akademik arşivde veya uygun başka bir açık veri arşivinde arşivlemek için teşvik eder.

(9) İbn Haldun Üniversitesi bilimsel yayınlara açık erişimi teşvik eder ve yayınların açık erişim dergilerde yayımlanması için destek verebilir. Bilgi Merkezi Daire Başkanlığı arşivlemeyi kolaylaştırmak, akademik arşivin kullanımı için araştırmacıları eğitmek, telif hakları konusunda bilgi sağlamak, veri yönetim planlarını incelemek ve koruma planı geliştirmek için araştırmacılara yardımcı olur.

(10) Yayınların İbn Haldun Üniversitesi Akademik Arşiv Sistemi'nde arşivlenmesi yayının yazarı tarafından yapılır.

(11) İbn Haldun Üniversitesi mensuplarının birden fazla kurumdan birden fazla yazarın iş birliği ile yaptıkları çalışmalar İbn Haldun Üniversitesi Akademik Arşiv Sistemi'nde arşivlenir.

(12) Birden fazla İbn Haldun Üniversitesi mensubu tarafından gerçekleştirilmiş çok yazarlı çalışmalarda kaynağın arşivleme sorumluluğu başyazara aittir.

(13) İbn Haldun Üniversitesi yüksek lisans ve doktora öğrencilerinin tezleri kabul edildikten sonra, en geç bir ay içerisinde İbn Haldun Üniversitesi Akademik Arşiv Sistemi'nde arşivlenir.

(14) İbn Haldun Üniversitesi mensupları akademik çalışmalarının son sürümlerini, ambargo ve benzeri koşullar nedeniyle sınırlandırılmış veya tamamen engellenmiş olmadığı sürece İbn Haldun Üniversitesi Akademik Arşiv Sistemi'nde arşivlenmesini kabul eder.

Bilgi Merkezi Daire Başkanlığı

Madde 6- (1) Bilgi Merkezi Daire Başkanlığı, İbn Haldun Üniversitesi Akademik Arşiv Sistemi'nin işletilmesi sürecinden sorumludur.

(2) Bilgi Merkezi Daire Başkanlığı, İbn Haldun Üniversitesi mensuplarını, Akademik Arşiv Sistemi'nden haberdar etmek amacıyla, bilgilendirme kılavuzları hazırlar, gerekli tanıtım ve bilgilendirme çalışmalarını yapar.

(3) Bilgi Merkezi Daire Başkanlığı İbn Haldun Üniversitesi mensuplarının İbn Haldun Üniversitesi Akademik Arşiv Sistemi'ne aktardıkları bilimsel çalışmaların üst verilerini Açık Arşivler Girişimi Üst Veri Harmanlama Protokolü standartlarına göre kontrol eder. Gerekli durumlarda düzeltme için İbn Haldun Üniversitesi mensuplarıyla birlikte çalışılır.

(4) Akademik Arşiv Sistemi çalışmasına yönelik olarak diğer üniversite ve kurumlarla yapılacak anlaşma ve işbirliği çalışmaları Bilgi Merkezi Daire Başkanlığı tarafından yürütülür.

Enstitü Müdürlükleri ve Bölüm Başkanlıkları

Madde 7- (1) Enstitü Müdürlükleri lisansüstü tezlerin İbn Haldun Üniversitesi Akademik Arşiv Sistemi'nde depolanması ve telif hakkına uygun olarak açık erişime sunulması için, tezin teslimi sırasında izin formu imzalatılarak tezin basılı ve elektronik kopyaları ile birlikte teslim alır. Enstitü Müdürlükleri imzalı form ile tezin basılı ve elektronik kopyalarını en geç 1 ay içinde Bilgi Merkezi Daire Başkanlığı'na imza karşılığı iletir.

Bilgi Teknolojileri Daire Başkanlığı

Madde 8- (1) Bilgi Teknolojileri Daire Başkanlığı, İbn Haldun Üniversitesi Akademik Arşiv Sistemi yazılımının kurulumu, güncellenmesi, yedeklenmesi, uzun dönem korunarak saklanması, güvenliğinin sağlanması ve ulusal ve uluslararası harmanlama sistemlerine veri sağlanması süreçlerinde Bilgi Merkezi Daire Başkanlığı'na teknik destek verir.

Yayımlama ve Yararlanma Hakkı

Madde 9- (1) İbn Haldun Üniversitesi Akademik Arşiv Sistemi'nde bilgi kaynaklarını yayımlama ve onlardan yararlanma hakkı aşağıda belirlenen koşullarda gerçekleştirilir:

- a) İbn Haldun Üniversitesi Akademik Arşiv Sistemi'ndeki çalışmaların tam metinlerine serbest erişim, yazarın kararına ve yayının telif hakkı durumuna bağlıdır.
- b) Herhangi bir dergide yayımlanmış veya yayımlanma kararı alınmış çalışmalar, telif hakları doğrultusunda, dergideki formatı dışında İbn Haldun Üniversitesi Akademik Arşiv Sistemi'nde arşivlenebilir.

- c) Telif hakkı üçüncü kişi veya kurumlarda olan İbn Haldun Üniversitesi adresli yayınlar, telif hakkı koşullarına göre İbn Haldun Üniversitesi Akademik Arşiv Sistemi'nde arşivlenir.
- ç) İbn Haldun Üniversitesi Akademik Arşiv Sistemi'nde yer alan bilgi kaynakları kullanıldığında, kullanan kişi tarafından kaynak gösterilmesi bilimsel etik açısından gerekli ve zorunludur.

Akademik Arşiv Sistemi Danışma Kurulu

Madde 10- (1) İbn Haldun Üniversitesi Akademik Arşiv Sistemi Danışma Kurulu Rektörün veya görevlendireceği rektör yardımcısının başkanlığında aşağıdaki üyelerden oluşur;

- a) Fakültelerden birer temsilci,
b) Enstitülerden birer,
c) Bilgi Merkezi Daire Başkanı,
c) Bilgi Teknolojileri Daire Başkanı.

(2) Kurul, İbn Haldun Üniversitesi Akademik Arşiv Sistemi uygulamalarını ve politikasını ilk üç yıl içerisinde her yıl, üç yılın sonunda takip eden dönemlerde her üç yılda bir değerlendirir.

Yürürlük

Madde 11- (1) Bu yönerge, İbn Haldun Üniversitesi Senatosunun Kabulü ve Mütavelli Heyetinin onayı ile yürürlüğe girer.

Yürütme

Madde 12- (1) Bu yönergeyi İbn Haldun Üniversitesi Rektörü yürütür.